

Note

สรุป
สังคม

ม.ต้น

ทิวเข็มก่อนสอบ

สรุปสั้นกระชับ เนื้อหาครอบคลุม

ตัวอย่างชัดเจน

เพิ่มความเข้าใจก่อนสอบทุกสนาม

อ.อมรชัย รุ่งสุวรรณรัชต์



คำนำ

หนังสือเล่มนี้ได้จัดทำขึ้นเพื่อเป็นแบบอย่างในการเรียนวิชาสังคมศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาในระดับชั้นตอนต้น เพื่อให้ผู้อ่านสามารถเรียนรู้ได้อย่างสนุกและทำความเข้าใจในเนื้อหาวิชาสังคมได้ไม่ยาก เพราะในปัจจุบันวิชาสังคมศึกษามีปริมาณเนื้อหาที่เยอะแล้วใช้ความจำ ทำให้ขาดความน่าสนใจและได้รับความนิยมลดลง หากแต่วิชาสังคมศึกษาเป็นวิชาที่เป็นพื้นฐานของวิชาอื่นๆ อีกมากมาย ประกอบด้วย หลักศาสนา นิติศาสตร์ การบริหารทรัพยากร ประวัติศาสตร์และภูมิศาสตร์ เพราะฉะนั้นวิชาสังคมศึกษาถือเป็นวิชาสำคัญที่มีความจำเป็นต่อความรู้ทั่วไป

ผู้เขียนจึงมีความประสงค์ว่า หนังสือเล่มนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้อ่าน หรือนักเรียน นักศึกษาให้ได้รับความรู้ที่เหมาะสม และสามารถนำไปต่อยอดในการเรียนรู้ที่เหมาะสมได้ หากมีข้อผิดพลาดประการใด ผู้เขียนขอน้อมรับไว้และขออภัยมา ณ ที่นี้ด้วย

อมรชัย รุ่งสุวรรณรัชต์



สารบัญ

บทที่ 1 พระพุทธศาสนา 7

พุทธประวัติ (Time Line)	8
พระพุทธรูปปางต่างๆ	10
พระประจำวัน	11
ศาสนิกชนตัวอย่าง	13
ชาดก	17
หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา	20
หลักกรรม ผลของกรรมมีทั้งผลชั้นในและผลชั้นนอก	23
พุทธศาสนสุภาษิต	27
หน้าที่ชาวพุทธ (ในวันสำคัญทางศาสนาพุทธ)	28
การบริหารจิตและเจริญปัญญา	32
ศาสนสัมพันธ์	34

บทที่ 2 ประวัติศาสตร์ 37

เวลาและการแบ่งยุคสมัยทางประวัติศาสตร์	38
วิธีการทางประวัติศาสตร์	40
สมัยก่อนสุโขทัยในดินแดนไทย	42
พัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัย	45
พัฒนาการของอาณาจักรอยุธยา	49
พัฒนาการของอาณาจักรธนบุรี	54
ประวัติและผลงานของบุคคลสำคัญในการสร้างชาติไทย	56
ที่ตั้งและสภาพภูมิศาสตร์ที่มีผลต่อพัฒนาการของทวีปเอเชีย	57
พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น	62
พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ไทยสมัยปรับปรุงและปฏิรูปประเทศ	65
พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ไทยสมัยประชาธิปไตย	71
ภูมิภาคของโลกกับพัฒนาการทางประวัติศาสตร์	72

บทที่ 3 เศรษฐศาสตร์ 77

เศรษฐศาสตร์ ม.1	78
เศรษฐศาสตร์ ม.2	94
เศรษฐศาสตร์ ม.3	104



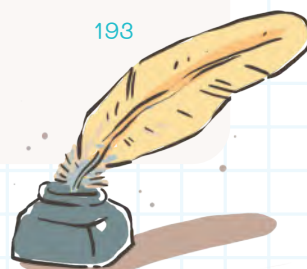


บทที่ 4 ภูมิศาสตร์.....107

เครื่องมือสำคัญทางภูมิศาสตร์	108
ภูมิศาสตร์ประเทศไทย	110
ภูมิอากาศของประเทศไทย	113
ทรัพยากรธรรมชาติของประเทศไทย	113
ลักษณะประชากรของไทย	115
ภูมิศาสตร์ทวีปเอเชีย	116
ทรัพยากรธรรมชาติของประเทศไทยในทวีปเอเชีย	120
ลักษณะประชากรของทวีปเอเชีย	121
ลักษณะเศรษฐกิจของประเทศไทยในทวีปเอเชีย	123
ภูมิศาสตร์ทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย	124
ทรัพยากรธรรมชาติของประเทศไทยในทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย	126
ลักษณะประชากรของทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย	126
ลักษณะเศรษฐกิจของประเทศไทยในทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย	127
ภูมิศาสตร์ทวีปยุโรป	128
ทรัพยากรธรรมชาติของประเทศไทยในทวีปยุโรป	133
ลักษณะประชากรของทวีปยุโรป	134
ลักษณะเศรษฐกิจของประเทศไทยในทวีปยุโรป	135
ภูมิศาสตร์ทวีปแอฟริกา	136
ทรัพยากรธรรมชาติของทวีปแอฟริกา	141
ลักษณะประชากรของทวีปแอฟริกา	143
ลักษณะเศรษฐกิจของประเทศไทยในทวีปแอฟริกา	143
ทวีปอเมริกาเหนือ	144
ลักษณะทรัพยากรธรรมชาติของทวีปอเมริกาเหนือ	148
ลักษณะประชากรของทวีปอเมริกาเหนือ	150
ลักษณะทางสังคมของทวีปอเมริกาเหนือ	150
ลักษณะทางวัฒนธรรมของทวีปอเมริกาเหนือ	151
ทวีปอเมริกาใต้	152
ลักษณะทรัพยากรธรรมชาติของทวีปอเมริกาใต้	157
ลักษณะทั่วไปทางประชากรของทวีปอเมริกาใต้	160
ลักษณะทางสังคมของทวีปอเมริกาใต้	161

บทที่ 5 หน้าที่พลเมือง.....163

สิทธิและเสรีภาพ	164
การเคารพสิทธิและเสรีภาพ	165
ผลที่ได้รับจากการเคารพสิทธิและเสรีภาพ	165
รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ปัจจุบันฉบับที่ 20 ประຈำพุทธศักราช 2560)	166
กฎหมายคุ้มครองสิทธิของบุคคล	170
กฎหมายคุ้มครองเด็ก	170
กฎหมายการศึกษา	171
กฎหมายคุ้มครองผู้บริโภค	172
กฎหมายลิขสิทธิ์	173
พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย	174
แนวทางส่งเสริมการเป็นพลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย	175
กฎหมายกับการดำเนินชีวิตประจำวัน	176
กระบวนการในการตรากฎหมาย	177
กฎหมายที่เกี่ยวกับตนเองและครอบครัว	177
กฎหมายเกี่ยวกับมรดก ทรัพย์สินทุกชนิดของผู้ตาย	179
รวมทั้งสิทธิ หน้าที่ ทายาทตามกฎหมาย	
กฎหมายเกี่ยวกับภาษีอากรเก็บจากบุคคล เพื่อนำไปใช้จ่ายในการพัฒนาประเทศ	179
พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ.2541	180
กฎหมายปกครอง181	
กฎหมายเกี่ยวกับการอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	182
เหตุการณ์และการเปลี่ยนแปลงลำดับของระบอบการปกครองไทย	182
สถาบันทางสังคม	185
กฎหมายแพ่ง	187
กฎหมายอาญา	190
องค์กรด้านสิทธิมนุษยชน	191
หน่วยงานสากล	191
การเมืองการปกครองในยุคปัจจุบัน	192
การปกครองระบอบเผด็จการ	193



บทที่ 1

"พระพุทธศาสนา"



พระพุทธศาสนา

พุทธประวัติ (Time Line)

ประสูติ

- ๙ **สถานที่ส่วนลุมพินี ประเทศเนปาล ได้ต้นสาละ**
 - ขณะที่พระนางสิริมหามายาเดินทางไปที่กรุงเทพมหานคร
 - ๙ **เจ้าชายสิทธัตถะได้รับการถวายพระนามโดยพราหมณ์ 108 คน**
 - อัญญาโกณฑัญญะได้ทำนายว่าเจ้าชายสิทธัตถะจะเป็นพระพุทธเจ้าในอนาคต
 - ๙ **เจ้าชายสิทธัตถะได้แต่งงานกับพระนางยโสธราพิมพา เมื่อพระชนมายุ 16 พรรษา**
 - หลังจากนั้นจึงพบเหตุพิบัติทั้งสี่ คือ แก่ เจ็บ ตาย สมณะ
 - พราหมณ์โกณฑัญญะเพียงคนเดียวที่ทำนายว่าเจ้าชายสิทธัตถะจะเป็นพระพุทธเจ้าแน่นอน
-
- ๙ **พระสิทธัตถะทรงผนวช**
 - ทรงผนวช ณ เขตแดนแคว้นโกศลและแคว้นวัชชีจนถึงฝั่งแม่น้ำอนโนมา โดยมีนายฉันทะ และม้ากัณฐกะ ซึ่งขณะนั้นมีพระชนมายุ 29 พรรษา
 - ๙ **ทรงแสวงหาหนทางดับทุกข์ด้วยวิธีต่างๆ**
 - ไปศึกษาที่ 2 สำนัก ได้แก่ สำนักกฬารดาบส กาลามโคตร และอุทกดาบส รามบุตร
 - บำเพ็ญทุกริกิริยาในตำบลอุรุเวลาเสนานิคมอยู่ 6 ปี (มีปัญจวัคคีย์มาคอยดูแล)
 - ๙ **ตรัสรู้อรุณวิมล 4 เป็นพระพุทธเจ้า**
 - พระองค์ทรงประทับนั่งขัดสมาธิใต้ต้นพระศรีมหาโพธิ์ ณ อุรุเวลาเสนานิคม เมืองพาราณสี

๕ แสดงธัมมจักกัปปวัตตนสูตรแก่ปัญจวัคคีย์

(วันเพ็ญ ขึ้น 15 ค่ำ เดือน 8 ซึ่งตรงกับวันอาสาฬหบูชา)

- ป่าอิสิปตนมฤคทายวัน ตำบลสารนาถ เมืองพาราณสี
- ทรงแสดงธัมมจักกัปปวัตตนสูตร และอนันตลักขณาสสูตร ตามลำดับ
- โกณฑัญญะดวงตาเห็นธรรม
- โกณฑัญญะขออุปสมบท พระพุทธเจ้าประทานอุปสมบทด้วยวิธีเอหิภิกขุ (พระพุทธเจ้าบวชให้)
- เกิดพระสงฆ์รูปแรกของโลก
- พระรัตนตรัยครบองค์ 3 คือ พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์

๕ พระพุทธเจ้าเสด็จไปโปรดชฎิลสามพี่น้อง

- อุรุเวลกัสสปะ นทิกัสสปะ และคยากัสสปะ และบริวาร 1,000 คน
- ชฎิลสามพี่น้องและบริวารบวชเป็นสาวกของพระพุทธองค์

๕ พระเจ้าพิมพิสาร และชาวเมืองมคธเลื่อมใสในพระพุทธศาสนา

- กรุงราชคฤห์ ทรงพักที่สวนตาลหนุ่ม
- พระเจ้าพิมพิสารทรงสร้างวัดพระเวฬุวันถวาย ถือว่าเป็นวัดแห่งแรกของโลก

๕ พระสารีบุตร และพระโมคคัลลานะได้รับการแต่งตั้งเป็นพระอัครสาวกเบื้องขวา และเบื้องซ้าย

๕ ในวันที่พระสารีบุตรบรรลุพระอรหันต์ ตรงกับวันขึ้น 15 ค่ำ เดือนมาฆะ (วันมาฆบูชา) พระพุทธเจ้าได้ประทานหลักโอวาทปาติโมกข์แก่พระสงฆ์ 1,250 รูปที่มาประชุมพร้อมกันที่วัดพระเวฬุวัน

๕ อนาถบิณฑิกเศรษฐีทูลอาราธนาพระพุทธเจ้าให้เสด็จไปเมืองสาวัตถี

- อนาถบิณฑิกเศรษฐีสร้างวัดเชตวันมหาวิหารถวาย (เหตุการณ์เอาเหรียญทองวางบนอุทยานเจ้าเชต)

๕ พระพุทธศาสนาถูกประดิษฐานอย่างเจริญและมั่นคง

๕ พระพุทธเจ้าปรินิพพานเมื่อพระชนมายุได้ 80 พรรษา

- ดับขันธปรินิพพานระหว่างใต้ต้นสาละคู่ ณ กรุงกุสินารา ทรงแสดงพุทธโอวาทก่อนปรินิพพานถึงความเลื่อมและความไม่ประมาท

พระพุทธรูปปางต่างๆ

ปางมารวิชัย

ลักษณะพระพุทธรูป : พระอิริยาบถประทับ (นั่ง) ขัดสมาธิ พระหัตถ์ซ้ายวางหงายบนพระเพลลา (ตัก) พระหัตถ์ขวาวางบนพระชานุ (เข่า) นิ้วพระหัตถ์ชี้ลงพื้นธรณี

ความเป็นมา : พระบรมโพธิสัตว์ประทับ ณ โพธิบัลลังก์ พระยาสัตถ์ดีมารประทับบนหลังช้างคิริเมฆสีสูง 150 โยชน์ ยกทัพมาหมายจะทำลายความเพียรของพระองค์ พญามารยังกล่าวทักท้วงว่า รัตนบัลลังก์เป็นของตนพระบรมโพธิสัตว์ทรงกล่าวว่า รัตนบัลลังก์นี้เกิดมาด้วยบุญที่พระองค์สั่งสมมาแต่ปางก่อนโดยอาศัยพระแม่ธรณีเป็นพยาน



ปางลีลา



ลักษณะพระพุทธรูป : พระอิริยาบถกำลังก้าวพระบาท (ก้าวเดิน) ทรงยกพระบาทขวาจะก้าว ห้อยพระหัตถ์ขวาทำไกว พระหัตถ์ซ้ายยกเสมอพระอุระ (อก) ตั้งฝ่าพระหัตถ์ป้องไปเบื้องหน้าบางแบบจีบนิ้วพระหัตถ์

ความเป็นมา : เมื่อครั้งที่พระสัมมาสัมพุทธเจ้าเสด็จลงจากสวรรค์ชั้นดาวดึงส์ พร้อมด้วยเหล่าเทวดาและพรหมที่ตามมาส่งเสด็จนั้นขบวนตามเสด็จมาหยุด ณ ประตูลี้กัลลสะนคร

ปางปฐมเทศนา

ลักษณะพระพุทธรูป : พระอิริยาบถประทับ (นั่ง) ขัดสมาธิ พระหัตถ์ซ้ายทำประคองพระหัตถ์ขวาวางบนพระเพลลา (ตัก) พระหัตถ์ขวายกขึ้นเสมอพระอุระ (อก) จีบนิ้วพระหัตถ์ เป็นเครื่องหมายธรรมจักร

ความเป็นมา : ในวันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 8 หรือวันเพ็ญเดือนอาสาฬหปุณมี พระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงแสดงธรรมจักกัปปวัตตนสูตร อันเป็นปฐมเทศนาโปรดปัญจวัคคีย์



พระประจำวัน

พระประจำวันอาทิตย์ : ปางถวายเนตร

ลักษณะพระพุทธรูป : พระพุทธรูปที่อยู่ในพระอิริยาบถยืนลืมพระเนตรทั้งสองเพ่งไปข้างหน้า พระหัตถ์ทั้งสองห้อยลงมาประสานกันอยู่ระหว่างพระเพลา (ตัก) พระหัตถ์ขวาซ้อนเหนือพระหัตถ์ซ้าย

ความเป็นมา : เมื่อครั้งพระบรมศาสดาได้ตรัสรู้พระอนุตรสัมมาสัมโพธิญาณแล้ว ก็ได้ประทับเสวยวิมุตติสุข (สุขอันเกิดจากความสงบ) อยู่ใต้ต้นพระศรีมหาโพธิ์เป็นระยะเวลา 7 วัน



พระประจำวันจันทร์ : ปางห้ามสมุทร หรือ ปางห้ามญาติ

ลักษณะพระพุทธรูป : พระพุทธรูปอยู่ในพระอิริยาบถยืนยกพระหัตถ์ทั้งสองยกขึ้นเสมอพระอุระ (อก) ตั้งฝ่าพระหัตถ์ยื่นออกไปข้างหน้าเป็นกิริยาห้าม

ความเป็นมา : ปางห้ามญาติเกิดขึ้นเนื่องจากพระญาติฝ่ายพุทธบิดา คือ กรุงกบิลพัสดุ์ และพระญาติฝ่ายพุทธมารดา คือ กรุงเทวทหะซึ่งอาศัยอยู่คนละฝั่งของแม่น้ำโรหิณี เกิดทะเลาะวิวาทแย่งน้ำเพื่อไปเพาะปลูกกันขึ้น ถึงขนาดจะยกทัพทำสงครามกันเลยทีเดียว ส่วนปางห้ามสมุทรเกิดจากเสด็จไปโปรดพวกชฎิล (นักบวช) ได้แสดงพุทธปาฏิหาริย์เพื่อทำลายทิฐิมานะของพวกชฎิล

ปางห้ามญาติ เป็นปางเดียวกับปางห้ามสมุทร ต่างกันที่ปางห้ามญาติจะยกมือขวาขึ้นห้ามเพียงมือเดียว ส่วนปางห้ามสมุทรจะยกขึ้นทั้งสองมือ



พระประจำวันอังคาร : ปางไสยาสน์ หรือ ปางปรินิพพาน

ลักษณะพระพุทธรูป : พระพุทธรูปอยู่ในพระอิริยาบถนอนตะแคงขวา พระหัตถ์ซ้ายทาบไปตามพระวรกาย พระหัตถ์ขวาวางตั้งขึ้นรับพระเศียรและมีพระขนง (หมอน) รองรับ

ความเป็นมา : รับสั่งให้พระจันทะเถระปูอาสนะลงที่ระหว่างต้นรังคู่หนึ่ง แล้วทรงประทับบรมมณเฑียรแบบลีลาไสยา ตั้งพระทัยไม่เสด็จลุกขึ้นอีก



พระประจำวันพุธ (กลางวัน) : ปางอุ้มบาตร

ลักษณะพระพุทธรูป : พระพุทธรูปอยู่ในพระอิริยาบถยืน พระหัตถ์ทั้งสองประคองบาตรราวสะเอว

ความเป็นมา : เมื่อพระพุทธเจ้าได้สำเร็จอริยาบถปาฏิหาริย์เหาะขึ้นไปในอากาศต่อหน้าพระประยูรญาติทั้งหลาย เพื่อให้พระญาติผู้ใหญ่ได้เห็น และละทิฐิถวายบังคม หลังจากนั้นได้แยกย้ายโดยไม่มีใครทูลอาราธนาฉันภัตตาหารในเช้าวันรุ่งขึ้น พระพุทธองค์จึงได้พาพระภิกษุสงฆ์เสด็จจาริกไปตามถนนหลวง





พระประจำวันพุธ (กลางคืน) : ปางปาลีไลยก์

ลักษณะพระพุทธรูป : พระพุทธรูปอยู่ในพระอิริยาบถประทับ (นั่ง) บนก้อนศิลา พระหัตถ์ซ้ายวางคว่ำบนพระชานุ (เข่า) พระหัตถ์ขวาวางหงาย พระบาททั้งสองวางบนดอกบัว นิยมสร้างช้างหมอบไว้ข้างงับกระบองน้ำ อีกด้านหนึ่งมีลิงถือรวงผึ้งถวาย

ความเป็นมา : ครั้นนั้นพระภิกษุมีมารูปด้วยกัน และไม่สามัคคีปรองดอง พระองค์จึงเสด็จจาริกไปอยู่ตามลำพังพระองค์เดียวในป่าที่ชื่อว่าปาลีไลยกะ โดยมีพญาช้างและพญาลิงมาปรนนิบัติพระพุทธรูปด้วยความเคารพ

พระประจำวันพฤหัสบดี : ปางสมาธิ หรือ ปางตรัสรู้

ลักษณะพระพุทธรูป : พระพุทธรูปอยู่ในพระอิริยาบถประทับ (นั่ง) ขัดสมาธิ พระหัตถ์ทั้งสองวางหงายซ้อนกันบนพระเพลา (ตัก) พระหัตถ์ขวาทับพระหัตถ์ซ้าย พระขงฆ์ (แข้ง) ขวาทับพระขงฆ์ซ้าย

ความเป็นมา : ปางสมาธิ คือ ปางที่เจ้าชายสิทธัตถะหรือพระโพธิสัตว์ทรงประทับขัดสมาธิบนบัลลังก์หยั่งาคาใต้ต้นมหาโพธิ์ใกล้ฝั่งแม่น้ำเนรัญชรา และได้ตรัสรู้พระลัทธิมาลัมโพธิญาณเป็นพระลัทธิมาลัมพุทธเจ้า



พระประจำวันศุกร์ : ปางรำพึง

ลักษณะพระพุทธรูป : พระพุทธรูปอยู่ในพระอิริยาบถยืน พระหัตถ์ทั้งสองประสานกันยกขึ้นประทับที่พระอุระ (อก) พระหัตถ์ขวาทับพระหัตถ์ซ้าย

ความเป็นมา : ภายหลังจากการตรัสรู้ธรรม พระพุทธเจ้าซึ่งประทับอยู่ใต้ต้นไทร ทรงพิจารณาถึงธรรมมีความละเอียดลึกซึ้ง ยากที่มนุษย์ปุถุชนจะรู้ตามได้ จึงเกิดความท้อพระทัยที่ไม่สั่งสอนชาวโลกด้วยรำพึงว่าจะมีใครสักกี่คนจะเข้าใจ

พระประจำวันเสาร์ : ปางนาคปรก

ลักษณะพระพุทธรูป : พระพุทธรูปอยู่ในพระอิริยาบถประทับ (นั่ง) ขัดสมาธิ หงายพระหัตถ์ทั้งสองวางซ้อนกันบนพระเพลา (ตัก) โดยมีพญานาคขนดร่างเป็นวงกลมเป็นพุทธบัลลังก์และแผ่พังพานปกคลุมอยู่เหนือพระเศียร

ความเป็นมา : เมื่อพระพุทธองค์ตรัสรู้ และประทับบำเพ็ญสมาบัติเสวยวิมุตติสุขก็ได้ไปประทับใต้ต้นมุจลินท์ (ต้นจิก) ขณะนั้นฝนได้ตกลงมาไม่หยุด พญานาคตนหนึ่งชื่อ “มุจลินท์นาคราช” ก็ได้ขึ้นมาแสดงอิทธิฤทธิ์เข้าไปวงขนด 7 รอบ



ศาสนิกชนตัวอย่าง

พระมหากัสสปะ

พระมหากัสสปะมีนามเดิมว่า ปิปปลิว ท่านมีนิสัยชอบความสงบ ชอบปลีกตัวอยู่ตามป่า ให้อือเป็นแบบอย่างในด้านทรงธุดงค์และสรรเสริญคุณแห่งธุดงค์

คุณธรรมที่ควรถือเป็นแบบอย่าง

- เป็นบุตรที่ดีของบิดามารดา
- เป็นผู้มั่งคั่ง
- เป็นผู้มีความกตัญญูตเวทอย่างยิ่ง
- มีชีวิตเรียบง่าย
- เป็นตัวอย่างในทางที่ดีงาม



พระอุบาลี

พระอุบาลี เป็นผู้ทรงอภิญญาและแตกฉานในปรัลัมภิทา 4 (ปัญญาแตกฉาน) มีความสนใจในพระวินัยเป็นพิเศษ ได้ศึกษาพระวินัยจากพระพุทธองค์จนมีความเชี่ยวชาญ มีความสามารถในการพิจารณาอภิกถณ์ (ตัดสินคดี) เป็นเอตทัคคะด้านพระวินัย ได้รับการยกย่องในด้านการทรงจำพระวินัย

คุณธรรมที่ควรถือเป็นแบบอย่าง

- เป็นผู้เชี่ยวชาญในพระวินัย
- เป็นครูที่ดี
- ใฝ่ความรู้เสมอ

อนาถบิณฑิกเศรษฐี

อนาถบิณฑิกเศรษฐีมีนามเดิมว่า สุทัตตะ เป็นผู้ใจบุญสุนทาน โดยได้ตั้งโรงงานให้แกจาก วนิพกเป็นประจำ จึงเป็นที่มาของชื่อ อนาถบิณฑิกเศรษฐี (ผู้มีก้อนข้าวเพื่อคนอนาถา)

คุณธรรมที่ควรถือเป็นแบบอย่าง

- เป็นผู้มั่นคงในการทำบุญ
- เป็นทายกตัวอย่าง
- เป็นพ่อที่ดีของลูก
- เป็นผู้มีความตั้งใจแน่วแน่

นางวิสาขา

เมื่ออายุ 7 ขวบ นางวิสาขาได้ฟังธรรมจากพระพุทธเจ้าและบรรลุนิเสกแล้วกล่าวว่า นางวิสาขานั้น มีลักษณะงามพร้อม 5 ประการ เรียกว่า “เบญจกัลยาณี” นางวิสาขาเป็นสาวิกาที่มั่นคงใน พระรัตนตรัยมาก นางได้ขอพรจากพระพุทธเจ้า 8 ประการ เป็นเหตุที่คณะด้านการถวายทาน

คุณธรรมที่ควรถือเป็นแบบอย่าง

- มีคารวธรรมอย่างยิ่ง
- เป็นผู้ที่มีปัญญาและมีกุศโลบายในการแนะนำคนเข้าหาพระธรรม
- จริงใจต่อเพื่อนและช่วยเหลือเพื่อนเสมอ
- เป็นสาวิกาที่มั่นคงในพระรัตนตรัย
- ช่วยปกป้องพระศาสนา
- เป็นผู้ที่มีวิจารณ์รอบคอบยิ่ง

โมคคัลลานะ หรือ พระมหาโมคคัลลานเถระ

มีนามเดิมว่า โกธิตะ เป็นบุตรพราหมณ์หัวหน้าหมู่บ้าน โกธิตคามได้เข้าศึกษาปริญญายู่ใน สำนักสังขยเวฬุรูปบุตรได้ฟังธรรมจากพระอัสสชิเถระจนดวงตาเห็นธรรมจึงขอบวชเป็นสาวก ของพระพุทธเจ้า มีนามว่า “โมคคัลลานะ” ได้รับการยกย่องในด้านผู้มีฤทธิ์มากคู่กับพระสารีบุตร

คุณธรรมที่ควรถือเป็นแบบอย่าง

- เป็นผู้ที่มีความอดทนยิ่ง
- มีความรู้เฝ้ารู้อย่างยิ่ง
- เป็นผู้ถ่อมตนยิ่ง



นางขุชุตตรา

เป็นหญิงค่อม ธิดาของนางนมในบ้านโฆษเศรษฐี เมืองโกสัมพี ได้ฟังพระธรรมเทศนาจาก พระพุทธเจ้าจนบรรลุนิเสกปัตติผล ทำงานเป็นสาวรับใช้ของนางสามาวดี บุตรีบุญธรรมของ โฆษเศรษฐีและทำหน้าที่ซื้อดอกไม้สำหรับบูชาและตกแต่ง

คุณธรรมที่ควรถือเป็นแบบอย่าง

- เอาใจใส่หน้าที่ที่ได้รับมอบหมายอย่างดียิ่ง
- เป็นผู้ฝึกฝนตนเองอยู่เสมอ
- เป็นผู้ที่มีสติปัญญาความรู้ความสามารถ

พระเจ้าพิมพิสาร

เป็นพระมหากษัตริย์แคว้นมคธ ทรงเลื่อมใสในพระพุทธศาสนา และได้ถวายสวนไผ่เพื่อใช้สร้างวัดเวฬุวันถวายพระพุทธเจ้า ถือเป็นวัดในพระพุทธศาสนาแห่งแรกของโลก

คุณธรรมที่ควรถือเป็นแบบอย่าง

- ทรงเป็นพระบิดาที่ดีของบุตร
- ทรงเป็นผู้นำที่ดี
- ทรงเป็นผู้มั่นคงในพระรัตนตรัย
- ทรงเอาพระทัยใส่ใจในการทำนุบำรุงพระพุทธศาสนา

พระอัญญาโกณฑัญญะ

เดิมชื่อ โกณฑัญญะ เกิดในสกุลพราหมณ์ ภายหลังเมื่อพระพุทธเจ้าตรัสรู้แล้ว โกณฑัญญะได้ฟังธรรมจนได้ธรรมจักขุและทูลขออุปสมบทเป็นพระสงฆ์รูปแรกในพระพุทธศาสนา ที่ได้รับการยกย่องในด้านรัตตัญญู (ผู้รู้ธรรมก่อนใครในพระพุทธศาสนา)

คุณธรรมที่ควรถือเป็นแบบอย่าง

- เป็นผู้ที่มีประสบการณ์มาก
- เป็นผู้มีความสันโดษ
- ทำตนเป็นแบบอย่างที่ดีในด้านความประพฤติ
- เป็นผู้เห็นการณ์ไกล
- เป็นผู้มีความปัญญาแก่กล้า

พระนางมหาปชาบดีโคตมีเถรี

มีศักดิ์เป็นพระน้าของพระพุทธเจ้า และต่อมาได้เป็นผู้เลี้ยงดูเจ้าชายสิทธัตถะ เมื่อพระพุทธเจ้าเสด็จเมืองเวสาลี พระนางมหาปชาบดีโคตมีและนางสาวกียานี้จำนวนมากได้ทูลขอบวช พระพุทธเจ้าทรงวางครุธรรม 8 ประการสำหรับสตรีผู้จะเข้ามาบวช โดยนางได้ผนวชเป็นภิกษุณีรูปแรกในพระพุทธศาสนา

คุณธรรมที่ควรถือเป็นแบบอย่าง

- เป็นผู้มีความตั้งใจแน่วแน่
- เป็นผู้มีความอดทนสูง
- เป็นผู้มีความรอบคอบยิ่ง

พระเขมาเถรี

เป็นมเหสีของพระเจ้าพิมพิสารที่ทรงหลงใหลในพระรูปสมบัติของตนเอง จึงไม่ยอมเข้าเฝ้าพระพุทธเจ้า พระเจ้าพิมพิสารทรงหาอุบาย จนในที่สุดพระนางได้ฟังธรรมจากพระพุทธเจ้า จากนั้นทูลขอบวชและบรรลุมรรคผล

คุณธรรมที่ควรถือเป็นแบบอย่าง

- เป็นผู้มีความประพฤติดี และได้เป็นพระอัครสาวิกาเบื้องขวาฝ่ายภิกษุณี
- เป็นผู้มีความประพฤติดี
- เป็นผู้มีความประพฤติดี

พระเจ้าปเสนทิโกศล

เป็นพระราชโอรสของพระเจ้าโกศล เมืองสาวัตถี แคว้นโกศล แต่ก่อนนับถือนักบวชนอกพระพุทธศาสนา ต่อมานับถือนักบวช เพราะเห็นจริยวัตรอันงดงามของพระสงฆ์ ทรงฝึกฝนในพระพุทธศาสนา ภายหลังถูกอำมาตย์กบฏ และต่อมาก็เสด็จสวรรคต

คุณธรรมที่ควรถือเป็นแบบอย่าง

- ทรงมีศรัทธาในพระรัตนตรัยอย่างมั่นคง
- ทรงเป็นผู้ไม่ถือตน
- ทรงมีพระทัยกว้าง ยอมรับความคิดเห็นของคนอื่น
- ทรงเป็นผู้ที่ใฝ่เรียนใฝ่รู้



ขาดก

อัมพขาดก

- พระพุทธเจ้าตรัสเล่าเรื่อง “อัมพขาดก” ในอดีตกาลมีพราหมณ์หนุ่มคนหนึ่ง ได้เล่าเรียนมนตร์เสกมะม่วงให้ออกผลได้ในชั่วพริบตาโดยอาจารย์ซึ่งเป็น จันฑาล “มนตร์นี้หากมีได้ อาศัยมนตร์นี้แล้วจะได้ลาภสักการะมากมาย ถ้ามีคนถามว่าเรียนมนตร์นี้มาจากใคร ให้บอกตามความเป็นจริงว่า ศึกษา มาจากอาจารย์ผู้เป็นจันฑาล มิฉะนั้นแล้วมนตร์ก็จะเสื่อม”
- เนื้อเรื่องจะเป็นเหตุการณ์ที่พราหมณ์หนุ่มได้ละสัจจะโดยกล่าวอ้างอาจารย์อื่น ที่มีชื่ออาจารย์ที่เป็นจันฑาล เป็นผลให้มนตร์เสื่อม จึงเสื่อมลาภที่มีมาทั้งหมด
- อัมพขาดกให้ข้อคิดว่า ความกตัญญูทวนเวที รู้คุณค่า และตอบแทนพระคุณ เป็นพื้นฐานของคนดี

ตติตรขาดก

- เนื้อเรื่องจะมีการเล่าถึงช้าง ลิง นก ที่อยู่ในป่าร่วมกัน ลัทธิทั้งสามอยู่อย่าง ไม่เคารพ ไม่ยำเกรง ไม่เสมอภาค ต่อมาจึงทำข้อตกลงจะทำความเคารพ ตามความอาวุโส จึงคิดหาวิธีใครเกิดก่อนกันโดยใช้ประวัติต้นไทรเป็นพยาน
- โดยช้างเล่าว่า “ข้ารู้จักต้นไทรต้นนี้ตั้งแต่ต้นไทรสูงไม่เกินระดับท้องของข้า”
- ส่วนเจ้าลิงกลัวจะน้อยหน้าเพื่อนจึงตอบว่า “ข้านี้ละ รู้จักไทรต้นนี้ตั้งแต่ยัง ต้นเล็กนิดเดียวเท่านั้น”
- นกได้ยืนข้างกับลิงตอบเช่นนั้นจึงตอบอย่างมั่นใจว่า “นี่แน่ะเพื่อนรัก ข้าจะบอกอะไรให้ เมื่อก่อนต้นไทรต้นนี้ไม่มีหรอก ข้าต้องบินไปกินผลไทร ในป่าโน้น กินเสร็จก็บินกลับมาที่นี่ แล้วพอดีเกิดปวดท้องจนทนไม่ไหว จึงถ่ายมูลได้ตรงนี้ เมล็ดไทรจากมูลที่ข้าถ่ายไว้นั่นเองที่เกิดเป็นต้นไทรขึ้น”
- ตติตรขาดกให้ข้อคิดว่า “การนับถือกันตามลำดับวัยวุฒิ รู้จักเคารพซึ่งกันและกัน และรู้จักเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่กันย่อมนำมาซึ่งความสุขในการอยู่ร่วมกัน”

มิตตวินทุกชาดก

- นายมิตตวินทุกต้องการผจญภัยทางทะเล แต่สุดท้ายโดนถูกโยนทิ้งในทะเล และได้พบกับนางเวมานิกเปเรต ถึงกระนั้นก็ยังเป็นผู้ไม่รู้จักพอมีความปรารถนามากยิ่งขึ้น จนได้พบกับอุสสุทธรกเป็นสถานที่ส่วยวิบากของพวกสัตว์นรก ได้เห็นจักรกรวดพัดอยู่บนหัวสัตว์นรก แต่มองเป็นเครื่องประดับ จึงยินดีชอบใจ กงจักร อ่อนวอนขอได้มา
- มิตตวินทุกชาดกให้ข้อคิดว่า โลกมาก ลามหาย

ราโชวาทชาดก

- เนื้อเรื่องจะกล่าวถึงพระเจ้าพรหมทัต ที่ต้องการทราบบารมีของตนจากการปกครองบ้านเมืองโดยธรรมมาตลอด จึงปลอมตัวไปตามป่าเขา พบเจอฤาษีผู้ทรงศีล มอบผลไม้ให้ส่วย ปราภภูมิรสหวาน จึงได้รับคำตอบว่าเพราะพระองค์ปกครองโดยธรรมจึงมีรสหวาน
- ต่อมาพระเจ้าพรหมทัตลองปกครองไม่เป็นธรรมอยู่ 1 ปี แล้วไปหาฤาษีอีกรอบ ปราภภูมิผลไม้รสขมและขม ฤาษีบอกว่าเป็นผลจากการที่ปกครองไม่ดี ทำให้ผลไม้มีรสขมและขม พระเจ้าพรหมทัตจึงกลับไปปกครองโดยธรรมตามเดิม
- ราโชวาทชาดกให้ข้อคิดว่า ผู้นำที่ดีต้องเป็นตัวอย่างและเป็นที่พึ่งของประชาชนได้ จึงจะทำให้เกิดความสงบสุขแก่ประชาชนและบ้านเมือง

นันทิวาสาลชาดก

- เนื้อเรื่องเริ่มที่เมืองตักศิลา พระโพธิสัตว์เกิดเป็นโคณามว่า นันทิวาสาล มีรูปร่างสวยงาม มีพลังมาก พราหมณ์คนหนึ่งได้เลี้ยงและรักโคณานั้นเหมือนลูกชาย โคณันคิดจะตอบแทนบุญคุณ จึงให้พราหมณ์ไปทำพินันกับเศรษฐีโควินทว่า โคของเราส่งสามารถแลกเกวียนที่ผูกติดกันถึงหนึ่งร้อยเล่มได้ ให้พินันด้วยเงินหนึ่งพันกหาปณะ พราหมณ์จึงทำตามทีโคบอก
- ในวันเดิมพินัน พราหมณ์ได้ขึ้นไปนั่งบนเกวียน เจื่อปลุกขึ้นพร้อมกับตวาดโคด้วยคำหยาบ เมื่อโคนั้นทิวาสาลได้ยินก็คิดน้อยใจ จึงยืนนิ่งไม่เคลื่อนไหว ทำให้พราหมณ์ต้องเสียพินัน แล้วก็เข้าไปนอนเศร้าโศกเสียใจอยู่ในบ้าน ส่วนโคนั้นทิวาสาลเห็นพราหมณ์เศร้าโศกเสียใจจึงเข้าไปปลอบและบอกให้พราหมณ์กล่าวด้วยถ้อยคำไพเราะ และให้ไปทำพินันใหม่ พราหมณ์จึงทำตามคำแนะนำ โคนั้นทิวาสาลได้ยินคำไพเราะจึงทำตาม ทำให้พราหมณ์ชนะพินัน
- นันทิวาสาลชาดกให้ข้อคิดว่า คำหยาบไม่เป็นที่พอใจของใครๆ แม้กระทั่งสัตว์เดียรัจฉาน ควรพูดแต่คำที่น่าพอใจ ดังนั้นจึงไม่ควรพูดคำหยาบ

สุวัณณหังสชาดก

- เนื้อเรื่องกล่าวถึงตระกูลพราหมณ์ มีภรรยาและบุตร 3 คน ต่อมาพราหมณ์สิ้นชีวิตลงไปเกิดเป็นหงส์ทอง ส่วนภรรยาและลูกยากจนลง ด้วยความสงสาร พญาหงส์ทองจึงบินไปที่บ้านและสลัดขนทองคำให้วันละขน เพื่อนำไปขาย แต่ด้วยความโลภ นางพราหมณีได้จับพญาหงส์ทองถอนขนจนหมด ขนทองคำจึงกลายเป็นขนนกธรรมดาเพราะพญาหงส์ทองไม่ได้เต็มใจให้ หลังจากนั้นนางพราหมณีได้เลี้ยงพญาหงส์ทองจนขนงอกขึ้นเต็มตัว พญาหงส์ทองจึงได้หนีไป
- สุวัณณหังสชาดกให้ข้อคิดว่า โลภนั้นมักกลาพหาย ควรยินดีในสิ่งที่ได้รับ

หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา

อริยสัจ 4 ความจริงอันประเสริฐ เป็นคำสอนสำคัญว่าด้วยความทุกข์ เหตุแห่งทุกข์ การดับทุกข์และความจริง

ขั้นที่ 5 หลักธรรมการก่อเกิดชีวิต 5 ประการ

รูป คือ ส่วนที่เป็นร่างกาย รวมถึง
พฤติกรรมทั้งหมดของร่างกาย
ด้วยวัตถุประกอบด้วยสิ่งดั้งเดิมทั้งสิ้น
เรียกว่า “ธาตุ 4”

- ดิน กระดูก
- น้ำ เลือด
- ลม การหายใจ
- ไฟ ความร้อนในร่างกาย

เวทนา คือ ความรู้สึกที่เกิดขึ้น ใ้กัน
ทั่วไป มีอยู่ 3 ประการ

- สุขเวทนา ความรู้สึกสบายกายสบายใจ
- ทุกขเวทนา ความรู้สึกไม่สบายกายสบายใจ
- อุเบกขาเวทนา ความรู้สึกเฉยๆ

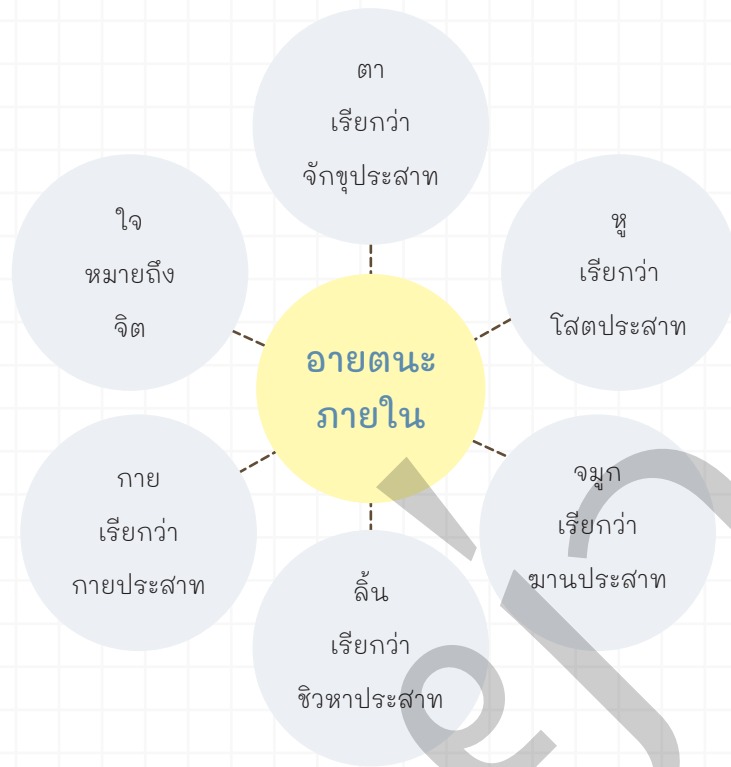
สัญญา หมายถึง การกำหนดหมายรู้สิ่งใดสิ่งหนึ่ง การแยกแยะได้ว่าอะไรเป็นอะไร

สังขาร หมายถึง สิ่งที่ปรุงแต่งจิต
อาจเรียกได้ว่าเป็นแรงจูงใจ สังขาร
เป็นผลรวมของ 3 ประการ ดังนี้

- การรับรู้ (วิญญาณ)
- ความรู้สึก (เวทนา)
- ความจำได้ (สัญญา)

วิญญาณ หมายถึง การรับรู้ผ่าน
ประสาททั้งห้า และใจ ได้แก่

- จักขุวิญญาณ หมายถึง การรับรู้ทางตา
- โสตวิญญาน หมายถึง การรับรู้ทางหู
- ชานวิญญาน หมายถึง การรับรู้ทางจมูก
- ชิวหาวิญญาน หมายถึง การรับรู้ทางลิ้น
- กายวิญญาน หมายถึง การรับรู้ทางกาย
- มโนวิญญาน หมายถึง การรับรู้ทางใจ



พระอุบาลี

เป็นผู้ทรงรอบรู้วิทยาและแตกฉานในปฏิสัมภิกขา 4 มีความสนใจในพระวินัยเป็นพิเศษ ได้ศึกษาพระวินัยจากพระพุทธรูปองค์ที่มีความเชี่ยวชาญ มีความสามารถในการพิจารณาอริกถเป็นเอกทัศคณาด้านพระวินัย



สรุปสั้นกระชับ เข้าใจง่าย

กฎของอุปสงค์

ปริมาณซื้อของสินค้า หรือบริการ ชนิดใดชนิดหนึ่งจะแปรผกผันกับระดับราคาของสินค้า หรือบริการ ชนิดนั้น โดยให้ปัจจัยอื่นๆ คงที่



ตัวอย่างเนื้อหาในเล่ม

พระโมคคัลลานะ



นามเดิมว่า โกสิยะ เป็นบุตรพรหมณีสหวัหน้าหมู่บ้านโกสิยคาม ได้เข้าศึกษาปรัชญาอยู่ในสำนักสังขยเวฬุวิมุตตราชัดังธรรมจากพระอัสสชิเถระจนได้ดวงตาเห็นธรรม จึงขอบวชเป็นสาวกของพระพุทธรเจ้า มีนามว่า "โมคคัลลานะ"

เพิ่มความเข้าใจก่อนสอบทุกสนาม

หนังสือแนะนำ



Note สรุปหลักคณิตศาสตร์
ม.ต้น ทิวเขมก่อนสอบ



Note สรุปหลักภาษาไทย
ม.ต้น ทิวเขมก่อนสอบ



Note สรุปหลักวิทยาศาสตร์
ม.ต้น ทิวเขมก่อนสอบ



Note สรุปหลักภาษาอังกฤษ
ม.ต้น ทิวเขมก่อนสอบ



ซื้อสะดวก ส่งถึงบ้านที่ Shopee และ Lazada หรือผ่านทาง
ร้านหนังสือออนไลน์ www.thinkbeyondbook.com



thinkbeyond books

ISBN(eBook) 885-909-931-178-6



8 859099 311786

ราคา 250 บาท